

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال اول ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پایه اول ورودی بهمن

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

مهر مدرسه

کد امتحان:	۲۹۹۱/۰۵
تاریخ آزمون:	۱۳۹۹/۱۰/۱۶
عنوان:	صرف ۲
کتاب:	درسنامه علم صرف
محدوده:	از ابتدای درس ۲۷ (حالات فعل ماضی) تا پایان بخش فعل (ص ۲۸۸-۱۶۱)
حذفیات:	پژوهش‌های پایان هر درس

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علمیه: شهرستان: استان:

۱- در آیه: «كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ» (مائدة/۷۹) عبارت: «كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ» کدام یک از حالات فعل را دارا می‌باشد؟ ص ۱۶۳ /۵

الف. مضارع موکد (به نون تأکید)

ب. ماضی استمراری

ج. مضارع منصوب

د. ماضی بعید

۲- با توجه به شرایط الحاق نون تأکید به افعال مختلف، چند فعل از افعال «جَاهِدُوا»، «لِيَضْرِبَنَّ»، «إِرْجِعِي» و «قَرْنَ» را می‌توان با نون تأکید خفیفه استعمال کرد؟ ص ۱۷۵-۱۷۴ /۵

الف. یک فعل

ب. چهار فعل

ج. سه فعل

د. دو فعل

۳- کلمه «شَيْبَانَةٌ» چگونه کلمه‌ای است؟ ص ۱۹۲ /۵

الف. فعل ماضی صیغه ۴ از «ش ي ط ن»

ب. مصدر ثلاثی مجرد از «ش ط ن»

ج. مصدر ثلاثی مزید از «ش ط ن»

د. مصدر رباعی از «ش ي ط ن»

۴- افعالی که «فقط ماضی و مضارع» دارند و افعالی که «فقط ماضی و امر» دارند به ترتیب کدام قسم از اقسام فعل هستند؟ ص ۲۷۸ و ۲۷۵ /۵

الف. غیر متصرف_غیر متصرف

ب. متصرف_غیر متصرف

ج. غیر متصرف_متصرف

د. متصرف_متصرف

۵- فعل‌های مضارع زیر را به وسیله حرف «لَمْ» مجزوم کنید (اگر حالت‌های مختلفی برای یک فعل پدید می‌آید همه حالات را بنویسید). ۲

(الف) يَرْمِي: جواب: لَمْ يَرْمِ

(ب) تَقَرُّ: جواب: لَمْ تَقَرَّ و لَمْ تَقَرَّ و لَمْ تَقَرَّرْ

(ج) يَسْأَلَنَّ: جواب: لَمْ يَسْأَلَنَّ

(د) تَخْرُجِينَ: جواب: لَمْ تَخْرُجِي

(هـ) يَشَاءُ: جواب: لَمْ يَشَأْ

(و) يُوجَدُ: جواب: لَمْ يُوجَدْ

[تذکر: مصحح محترم، ذکر هر حالت صحیح ۰/۲۵ نمره دارد. برای موارد نادرست نمره کسر نشود.]

۶- در هر یک از فعل‌های مضارع زیر، اولاً اعراب (رفع یا نصب) را معلوم نموده و ثانیاً علامت اعراب هر یک را بنویسید. ص ۱۶۹-۱۶۸ /۵

(الف) وَإِذَا مَرَضَتْ فَبُهِوْ يَشْفِين: (شعراء/۸۰) جواب: (فعل يَشْفِي) مرفوع است و علامت رفع آن ضممه مقدر است.

(ب) عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ: (بقره/۲۱۶) جواب: (فعل تَكْرَهُوا) منصوب است و علامت نصب آن حذف نون است.

(ج) وَهُمَا يَسْتَعِينَانِ اللَّهُ: (احقاف/۱۷) جواب: (فعل يَسْتَعِينَانِ) مرفوع است؛ علامت رفع آن نون است.

[تذکر: مصحح محترم، جواب این سوال، شش بخش دارد و ذکر صحیح هر بخش ۰/۲۵ نمره خواهد داشت]

۷- ابتدا نون تأکید ثقیله را بر فعل «يَمُدُّ» داخل نموده و سپس به وسیله «لَمَّا» آن را مجزوم نمایید (اگر حالات مختلفی برای فعل پدید می‌آید

همه را بنویسید). ص ۱۸۱

جواب: (الحاق نون تأکید ثقیله) يُمَدَّنْ

(مجزوم شدن به لَمْ) لَمَّا يُمَدَّنْ (فعل، بدون تغییر و بر یک حالت باقی می‌ماند؛ یعنی در اینجا لَمَّا تأثیر لفظی بر فعل نمی‌گذارد)

[تذکر: مصحح محترم، جواب این سوال، دو بخش دارد و ذکر صحیح هر بخش ۰/۵ نمره خواهد داشت. به ازای هر احتمال نادرستی که در حالت جزمی ذکر شود ۰/۲۵ نمره کسر گردد.]

۸- از فعل «كَفَى يَكْفِي» صیغه‌های خواسته شده را بنویسید.

الف) فعل امر صیغه ۵ باب افتعال: ص ۲۴۴ جواب: لَتَكْتَفِيَا

ب) فعل مضارع صیغه ۳ باب مفاعله: ص ۲۲۴ جواب: يَتَكَاوَنَ

ج) فعل مضارع صیغه ۶ باب مفاعله: ص ۲۲۴ جواب: يَتَكَاوِنَ

۹- مصدر باب افعال از هر یک از دو فعل «أَجَارَ» و «أَجَرَ» را به ترتیب نوشته و وزن هریک از دو کلمه به دست آمده را بنویسید. ص ۱۹۶-۱۹۷

جواب: (مصدر أَجَارَ) إِجَارَةٌ بر وزن إِفَالَةٌ (عين الفعل حذف شده است)

[مصحح محترم؛ لطفاً به احتمالات دیگر در استعمال فعل‌های اجوف در مصدر باب افعال و وزن کلمه در هر احتمال توجه داشته باشید:

* گاهی تاء گرد از انتهای مصدر حذف می‌شود.

* برخی معتقدند که تاء گرد بدل از الف است و آنچه حذف شده الف بوده است لذا این کلمه را بر وزن إِفْعَلَةٌ دانسته‌اند.

** لذا به هر جوابی که بر یکی از این موارد تطبیق داشته باشد نمره کامل تعلق می‌گیرد.]

(مصدر أَجَرَ) إِيجَارٌ بر وزن إِفْعَالٌ

[تذکر: مصحح محترم، جواب این سوال، چهار بخش دارد و ذکر صحیح هر بخش ۰/۵ نمره خواهد داشت.]

۱۰- هریک از کلمات «تَكْمَلَةٌ»، «حِسَابٌ»، «إِضْرَابٌ» و «إِتِّحَادٌ»، به ترتیب مصدر کدام باب از ابواب ثلاثی مزید هستند؟ ص ۲۳۸ و ۲۳۲ و ۲۱۶ و ۲۰۸

جواب: تفعیل، مفاعله، تفاعل و افتعال

۱۱- هر یک از افعال ثلاثی مزید در جملات زیر، در کدام معنا از معانی باب مربوطه استعمال شده‌اند؟ ص ۲۴۵ و ۲۳۳ و ۲۰۱

الف) «إِنَّ لَمْ تَكُنْ حَلِيمًا فَتَحَلَّمْ»: جواب: (فعل تَحَلَّمٌ) در معنای تَكَلَّفٌ

ب) «أَمَاتَهُ اللَّهُ»: جواب: (فعل أَمَاتَ) در معنای تعدیه

ج) إِزْدَوَجَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةٌ»: جواب: (فعل إِزْدَوَجَ) در معنای مشارکت

۱۲- فعل منحوت را تعریف کرده و بنویسید هر یک از دسته‌های آن غالباً بر چه وزنی می‌آید؟ ص ۲۷۳-۲۷۲

جواب: فعل (صناعی یا) منحوت، فعلی است که از «اسم جامد غیر مصدر» یا از «جمله اسمیه یا فعلیه» بر وزن یکی از افعال ساخته می‌شود.

دسته اول (که از اسم جامد غیر مصدر ساخته شده) غالباً بر وزن یکی از ابواب مزید (ثلاثی یا رباعی) می‌آید.

دسته دوم (که از جمله اسمیه یا فعلیه ساخته شده) غالباً بر وزن رباعی مجرد (فَعْلَلَةٌ) می‌آید.

« سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۰۱۷۱۷۱۴۴۴۱ اداره سنمیش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.»

« در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می‌باشد.»